

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a postprint version which may differ from the publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/195736>

Please be advised that this information was generated on 2019-02-23 and may be subject to change.

Redactioneel

Harmen Ghijzen

Nu de Nederlandse havisten zich de komende jaren voor het eindexamen filosofie over het onderwerp ‘persoonlijke identiteit’ zullen buigen, leek het ons als redactie een geschikt moment om ook een themanummer aan dit onderwerp te wijden. In navolging van wat Tjeerd van de Laar onderstreept in zijn recensie van de havo examenbundel (ook in dit nummer), zal er hierbij voldoende aandacht zijn voor de praktische relevantie van de filosofische discussie. Zo bespreken Monica Meijsing en Jenny Slatman hun opvatting van persoonlijke identiteit en persoon-zijn aan de hand van de casus gesteld door dementie, waarbij het de vraag is of de persoon met dementie nog steeds dezelfde persoon is als voorheen, en of er een moment is waarop de dementerende überhaupt niet meer als persoon (h)erkend kan worden. Leon de Bruin en Derek Strijbos richten zich op de vraag of ons nog wel eerstpersoonsautoriteit kan worden toegeschreven met betrekking tot wie we zijn en waarom we iets doen, gegeven het toenemende aantal empirische studies dat wijst op het feit dat we ons vaak onbewust zijn van de echte oorzaken van onze handelingen – terwijl we achteraf wel allerlei (onterechte?) rationalisering van die handelingen paraat hebben. Farah Focquaert bespreekt de mogelijke impact van neuro-interventies (en met name diepe hersenstimulatie) op onze persoonlijkheid en identiteit en het ethisch verantwoorde gebruik van dergelijke neuro-interventies in de medische context. In een tijdperk waarin dementie een groeiend probleem vormt, het aantal onderzoeken en mediaberichtgeving over impliciete vooroordelen alleen maar toeneemt en medische interventies op hersenniveau steeds belangrijker worden, lijkt het praktische belang van deze filosofische discussies overduidelijk.

Natuurlijk biedt dit themanummer (en ook de bovenstaande bijdragen) naast deze praktische relevantie ook ruimte voor theoretische reflectie. René van Woudenberg beargumenteert dat identiteit-door-de-tijd het meest fundamentele concept is dat door ons woord ‘identiteit’ wordt uitgedrukt en legt uit hoe dit samenhangt met een dualisme van lichaam en geest. Annemie Halsema bespreekt hoe de notie van intersectionaliteit, de manier waarop onze identiteit wordt gevormd doordat we ons op een bepaald kruispunt van sociale assen zoals gender, etniciteit, leeftijd en seksuele voorkeur bevinden, kan worden geïntegreerd in een narratieve conceptie van identiteit. Patrick Delaere richt zich tot slot ook

op de narratieve conceptie van identiteit en beargumenteert dat er een middenpositie mogelijk is die het belang van narratieven voor het zelfbegrip van mensen benadrukt zonder daarmee vast te houden aan het speculatieve bestaan van zoiets als een narratief zelf.

In zijn geheel bespreekt dit nummer veel belangrijke facetten van het thema persoonlijke identiteit met een insteek vanuit de huidige stand van zaken in de filosofische literatuur. Natuurlijk komen daarnaast ook standaardopvattingen over identiteit, zoals het (neo-)Lockeaanse psychologische continuïteitscriterium en het contrasterende lichaamscriterium in veel bijdragen voorbij. We hopen dan ook dat de bijdragen in dit nummer kunnen leiden tot inspiratie voor niet alleen academici, maar ook docenten en wellicht zelfs leerlingen die zich bezighouden met het thema persoonlijke identiteit. In ieder geval wensen wij als redactie u veel leesplezier toe met de voorliggende teksten.